

[Statsministeren]

fra, og derefter bliver der meget, meget krævende forhandlinger mellem partierne i de kommende uger.

Regeringen skal drøfte disse temaer med alle otte partier. Jeg må minde om, at selv om det er værdifuldt, at regeringen og Socialdemokratiet bliver enige, så er det altså ikke nok. Det er også vigtigt, at vi har kontakt og harmoni og når et resultat, som kan få tilslutning fra CD, Det Radikale Venstre, forhåbentlig også Kristeligt Folkeparti og gerne endnu flere.

Derfor blev jeg også sorryfuld – det er det bedste ord, jeg kan finde – da hr. Svend Auken over Ritzau i formiddags sagde, at avisreferaterne fra mødet med kansler Helmut Kohl ikke rummede et ord om de særlige danske forbehold. Det er jo ikke rigtigt. Altså, her foreligger en grov og ærgerlig misforståelse, og derfor er det også godt, at vi i dag får talt ud om det og får det ryddet af vejen. Vi kan jo ikke leve – ingen af os – af misforståelser.

Nu kommer jeg til at sige noget, som i og for sig byder mig inderligt imod, men der er ingen vej udenom: Det står i Ekstra Bladet! (*Munterhed*).

I Ekstra Bladet her til morgen skrives blandt andet meget godt i en fortræffelig reportage over sammenkomsten i går i Bonn: »Netop nærheds-princippet, som Kohl også går stærkt ind for, kan bruges til at rydde betænkeligheder af vejen, . . .« – altså det er det med nærhed, åbenhed osv. Men så kommer det særlige: »De danske forbehold over for den monetære union og en fælles forsvarspolitik mener Schlüter til gengæld er rene danske anliggender . . .«. Og så siger jeg ifølge Ekstra Bladet, der selvfølgelig har skrevet efter de bånd, journalisten anvendte – de andre journalister har sikkert også brugt bånd: »Vi har ikke forpligtet os til at deltage i den tredje fase af den monetære union med fælles centralbank og fælles mønt.«

Altså forsvar, monetær union, fælles centralbank, fælles mønt, det er særlige danske forbehold.

Men jeg tør også godt røbe her i Folketinget – der jo er en snæver kreds – selv om det er mod sædvane, at jeg har allerede til rådighed det referat af samtalen mellem undertegnede og kansler Kohl, som fandt sted i går eftermiddags, og som er udarbejdet af en diplomatisk medarbejder. I det står der, hvad den danske

statsminister understregede over for kansleren var særlige danske problemer:

- 1) Tredje fase af ØMU'en,
- 2) Det forsvarspolitiske samarbejde,
- 3) Problemer omkring unionsborgerskabet og
- 4) Præcisering af, at EF ikke skal blande sig i det sociale niveau.

Det er de vigtigste ting. Jeg nævner det, fordi det er mig magtpåliggende at sige til Folketinget, at naturligvis har vi i de samtaler, vi hidtil har ført – og det vil vi også gøre, når udenrigsministeren og jeg på onsdag i næste uge skal besøge præsident Mitterrand – gjort helt klart opmærksom på, at: Jo, vi lægger meget vægt på, at mest muligt af det, der nu skal suppleres med og klargøres med i forhold til den nøgne Maastrichttekst, bør vi gøre til fælles gods, som jeg plejer at sige.

De sidste måneders omfattende debat efter det danske nej, og det tør siges, at det har den været – altså det kan godt være, vi har udløst nogle stemninger rundt om i Europa, i Tyskland, i England, i Frankrig, hvor knap 50 pct. stemte nej – peger på, at vi har fælles problemer, og vi bør løse dem, undgå centralisme, undgå føderalisme, gå ind for nærhed og få præciseret, hvordan vi skal bruge dette fortræffelige princip åbenhed. Det er fælles gods, og det er jeg sikker på at de andre lytter meget bedre til nu, end de gjorde, før Maastrichttraktaten blev afsluttet dernede i Holland, hvor vi jo byggede på det danske memorandum, som indeholdt meget, vi fik gennemført, men også noget, vi ikke fik gennemført. Og det er det sidste, jeg tror de andre er villige til at lytte til nu.

Men ved siden af det, der er fælles gods, er der også en række danske særlige vilkår, som vi nødvendigvis som regering må føre frem, for det ønsker Folketinget at vi skal. Og så gør vi det, og vi vil arbejde af al evne for at nå et resultat, som Folketinget kan støtte, og som vil gøre det muligt for os at fortælle vores befolkning – og nu må jeg, for at ingen misforstår mig, sige: hvis og når vi skal have den anden folkeafstemning – at: Jo, vi stemmer om Maastricht, men vi stemmer også om et andet grundlag, som betyder, at vi føler os bedre tilpas. Vi føler: Jo, nu kan vi stole på, at vi kan bevare vores nationale identitet, som vi ønsker. Nu kan vi stole på, at EF-institutionerne har fået klar besked om, at de kun skal løse de proble-